

Katarzyna Dworakowska, Sławomir Sztobryn **Przedślowie**

Biesta G., Säfström C.A., A manifesto for education. "Policy Futures in Education" 2011, nr 9(5), s. 540-547. <https://doi.org/10.2304/pfie.2011.9.5.540>

Folkierska A., Pedagogiczna wola mocy (w odpowiedzi Wojciechowi Kruszelnickiemu), "Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja" 2018, t. 21, nr 2(82), s. 127-136.

Folkierska A., "Wartości" a dobro i zło, "Kwartalnik Pedagogiczny" 1999, nr 1(171), s. 3-17.

Foucault M., Hermeneutyka podmiotu. Wykłady w Collège de France 1981-1982, tłum. M. Herer, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.

Hodgson N., Vlieghe J., Zamojski P., Education and the love for the world: articulating a postcritical educational philosophy, "Foro de Educación" 2018, nr 16(24), s. 7-20.
<https://doi.org/10.14516/fde.576>

Kasper T., Pelcova N., Sztobryn S. (red.), Úloha osobností a institucí v rozvoji vzdělanosti v evropském kontextu (Prezentace školství a vzdělanosti), Nakladatelství Karolinum, Praha 2013.

Kotarbiński T., Myśli o ludziach i ludzkich sprawach, red. J. Kotarbińska, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1986.

Kruszelnicki W., Tendencje nihilistyczne w pedagogice ogólnej, "Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja" 2018, t. 21, nr 1(81), s. 137-150.

Masschelein J., Experimentum scholae: the world once more... but not (yet) finished, "Studies in Philosophy and Education" 2011, nr 30(5), s. 529-535. <https://doi.org/10.1007/s11217-011-9257-4>

Platon, Państwo, tłum. W. Witwicki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.

Śliwerski B., Tendencje autora "Tendencji nihilistycznych w pedagogice ogólnej", "Teraźniejszość - Człowiek - Edukacja" 2018, nr 2(82), t. 21, s. 137-144.

Krzysztof Maliszewski **Ideologia podziurawiona – o pedagogice filozoficznej w nie-filozoficznym czasie nie-filozoficznego plemienia**

Bauman Z., Etyka ponowoczesna, tłum. J. Bauman, J. Tokarska-Bakir, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1996.

Bauman Z., Retrotopia. Jak rządzi nami przeszłość, tłum. K. Lebek, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018.

Carr N., Płytki umysł. Jak Internet wpływa na nasz mózg, tłum. K. Rojek, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2013.

Dybel P., Fantazmaty ideologii, [w:] S. Žižek, Wzniosły obiekt ideologii, tłum. J. Bator, P. Dybel, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2001.

Gdula M., Nowy autorytaryzm, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2018.

Gombrowicz W., Dziennik, t. 1: 1953–1956, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2004.

Gutek G., Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, tłum. A. Kacmajor, A. Sulak, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2003.

Hessen S., O sprzecznościach i jedności wychowania, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 1997.

Kohlberg L., Mayer R., Rozwój jako cel wychowania, tłum. P. Kwieciński, A. Nalaskowski, [w:] Alternatywy myślenia o/dla edukacji, red. Z. Kwieciński, IBE, Warszawa 2000.

Kořakowski L., Etyka bez kodeksu, [w:] tenże, Kultura i fetysze, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.

Kwaśnica R., Dyskurs edukacyjny po inwazji rozumu instrumentalnego. O potrzebie refleksyjności, Dolnośląska Szkoła Wyższa, Wrocław 2014.

Laignel-Lavastine A., Duchy Europy. Wokół dzieła i myśli Czesława Miłosza, Jana Patočki i Istvána Bibó, tłum. J.M. Kłoczowski, Fundacja Pogranicze, Sejny 2012.

Maffesoli M., Czas plemion. Schyłek indywidualizmu w społeczeństwach ponowoczesnych, tłum. M. Bucholc, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018.

Mannheim K., Ideologia i utopia, tłum. J. Miziński, Wydawnictwo Aletheia, Warszawa 2008.

Meighan R., Socjologia edukacji, tłum. E. Kiszkurko-Koziej, Z. Knutsen, P. Kwieciński,

Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 1993.

Miłosz Cz., Ogród nauk, Znak, Kraków 2013.

Miłosz Cz., Szukanie ojczyzny, Znak, Kraków 1992.

Siemek M., Wolność, rozum, intersubiektywność, Oficyna Naukowa, Warszawa 2002.

Szacki J., Ideologia, [w:] tenże, Dylematy historiografii idei oraz inne szkice i studia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1991.

Śliwerski B., Pedagogika ogólna. Podstawowe prawidłowości, Impuls, Kraków 2012.

Śliwerski B., Współczesna myśl pedagogiczna. Znaczenia, klasyfikacje, badania, Impuls, Kraków 2009.

Świrek K., Teorie ideologii na przecięciu marksizmu i psychoanalizy, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018.

Tischner J., W krainie schorowanej wyobraźni, Znak, Kraków 1997.

Witkowski L., Przełom dwoistości w pedagogice polskiej. Historia, teoria, krytyka, Impuls, Kraków 2013.

Włodarczyk R., Ideologia, teoria, edukacja. Myśl Ericha Fromma jako inspiracja dla pedagogiki współczesnej, Impuls, Kraków 2016.

Katarzyna Wrońska **Samouctwo – w myśli pedagogicznej i życiu** **Władysława M. Kozłowskiego**

Andrzejewski B., Poglądy filozoficzne Władysława M. Kozłowskiego, WN UAM, Poznań 1979.

- Fichte J.G., Powołanie człowieka, tłum. A. Zieleńczyk, Wydawnictwo Antyk, Kęty 2002.
- Gawecki B., Władysław Mieczysław Kozłowski (1858–1935), Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1961.
- Gąsiorowski W., Człowiek Wczorajszy (Wł. M. Kozłowski), „Kurjer Warszawski” 2 VI 1935, R. 115, nr 150, s. 19–20.
- Kozłowski W., Co i jak czytać? Wykształcenie samego siebie i drogi do niego, wyd. 6, Gebethner i Wolff, Warszawa 1932.
- Kozłowski W., Do inteligencji polskiej, [epilog niewydanej książki], Seria: Polska i Postęp. Hasła XX wieku, Kraków 1902.
- Kozłowski W., Dwa plany czytelnictwa, „Myśl i Życie” 1913, nr 3/4, s. 75–83.
- Kozłowski W., Idea Ojczyzny, Zeszyt 1, Warszawa 1919.
- Kozłowski W., Kolegium humanistyczne, Poznań 1920. [Na prawach rękopisu].
- Kozłowski W., Postulaty szkolnictwa polskiego, „Bluszcz” 1917 (nadbitka).
- Kozłowski W., Precz z maturą!, nakładem autora, Warszawa–Poznań 1926.
- Kozłowski W., Przedmowa tłumacza, [w:] A. de Tocqueville, Dawny ustrój i rewolucja, tłum. W. Kozłowski, M. Arct, Warszawa 1907, s. 5–7.
- Kozłowski W., Samouctwo w zakresie Kollegjum Humanistycznego Instytutu Pedagogicznego w Warszawie, Oddział Zrzeszenia Nauczycielstwa Polskich Szkół Początkowych Powiatu Ostrowskiego, Ostrów 1917.
- Kozłowski W., Stanowisko Locke’a w historii pedagogiki w świetle współczesnych jej dążeń, „Przegląd Pedagogiczny” 1919, nr 1–2, s. 56–76.
- Kozłowski W., Systemat wiedzy i klasyfikacja nauk jako wstęp do wykształcenia ogólnego, Seria Uniwersytet w Domu, Gebethner & Wolff, Warszawa 1914.
- Kozłowski W., Szkic życia Locke’a i jego pozostałych dzieł, [w:] J. Locke, O rozumie ludzkim, tłum. W. Kozłowski, t. 1, b.w., Warszawa 1921, s. I–XVIII.
- Kozłowski W., Zasady przyrodznawstwa w świetle teorii poznania, Wydawnictwo „Przeglądu Filozoficznego”, Warszawa 1903.
- Kozłowski W., Z hasał umysłowości współczesnej, wyd. 2, Wydawnictwo Redakcji „Poglądu na Świat”, Kraków 1902.
- Kozłowski W., Znaczenie wychowawcze i międzynarodowe uproszczonej łaciny, [w:] Siły moralne wspólne wszystkim ludziom, ich źródła i rozwój przez wychowanie, VI Międzynarodowy Kongres Wychowania Moralnego 1934, s. 137–142.
- Myśl i życie. O humanizmie polskim Władysława M. Kozłowskiego, red. B. Andrzejewski, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Poznań 1985.
- Sztobryn S., Polskie badania nad myślą pedagogiczną w latach 1900–1939 w świetle czasopiśmiennictwa. Ujęcie metahistoryczne, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2000.

Wroczyński R., Wstęp, [w:] J.W. Dawid, Pisma pedagogiczne, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1961, s. VII–LII.

Wrońska K., Uwagi o recepcji twórczości pedagogicznej Johna Locke’a w Polsce z perspektywy pedagogiki filozoficznej, [w:] Filozofia wychowania w Europie Środkowej w kontekście uwarunkowań historycznych, społecznych, politycznych i filozoficznych, red. S. Sztobryn, K. Kamiński, M. Wasilewski, Wydawnictwo Naukowe TPF „Chowanna” Łódź 2015, s. 15–35.

Zawirski Z., Władysław Mieczysław Kozłowski (1858–1935). Wspomnienie pośmiertne, „Przegląd Filozoficzny” 1935, R. 38, s. 249–253.

Mikołaj Krasnodębski **Metafizyka czy ontologia edukacji?**

Ajdukiewicz K., Zagadnienia i kierunki filozofii, wyd. 4, Antyk, Kęty–Warszawa 2004.

Andrzejuk A., Filozofia moralna w tekstach Tomasa z Akwinu, Katolicki Ośrodek Wydawniczy Veritas, Oficyna Wydawnicza Navo, Warszawa 1999.

Andrzejuk A., Mieczysława Gogacza dochodzenie do pedagogiki, [w:] M. Gogacz, Osoba zadaniem pedagogiki. Wykłady bydgoskie, Katolicki Ośrodek Wydawniczy Veritas, Oficyna Wydawnicza Navo, Warszawa 1997.

Andrzejuk A., Replika na recenzje, „Studia Philosophiae Christianae” 2001, nr 37(1).

Andrzejuk A., Słownik terminów, [w:] Tomasz z Akwinu, Summa teologiczna, t. 35, Katolicki Ośrodek Wydawniczy Veritas, Oficyna Wydawnicza Navo, Warszawa–Londyn 1998.

Arystoteles, Etyka nikomachejska, tłum. D. Gromska, PWN, Warszawa 1996.

Arystoteles, Metafizyka, oprac. M.A. Krąpiec, A. Maryniarczyk na podstawie tłum. T. Żeleźnika, KUL, Lublin 1996, 1026 a 7–21.

Corpus Hermeticus, tłum. ang. W. Scott, Vol. 1, Shambala, Boston 1985.

Gadacz T., Wychowanie jako spotkanie osób, [w:] Wychowanie personalistyczne, red. F. Adamski, WAM, Kraków 2005.

Gilson E., Historia filozofii w wiekach średnich, tłum. S. Zalewski, PAX, Warszawa 1966.

Gizowski M., Niebezpieczne nurty i idee filozoficzno-pedagogiczne XX wieku, Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, Koszalin 2015.

Gogacz M., Człowiek i jego relacje. Materiały do filozofii człowieka, ATK, Warszawa 1995.

Gogacz M., Elementarz metafizyki, ATK, Warszawa 1987.

Gogacz M., Ku etyce chronienia osób. Wokół podstaw etyki, Pallotinum, Warszawa 1991.

Gogacz M., Metody metafizyki, „Studia Philosophiae Christianae” 1987, nr 23(2), s. 45–64.

Gogacz M., Obrona intelektu, ATK, Warszawa 1969.

Gogacz M., Platonizm i arystotelizm. Dwie drogi do metafizyki, ATK, Warszawa 1996.

Gogacz M., Prawdziwy świat człowieka, „Studia Philosophiae Christianae” 1983, nr 19(1), s. 43–51.

- Gogacz M., Uwagi na temat wartości, „Studia Philosophiae Christianae” 1982, nr 17(1), s. 200–209.
- Gryżenia K., Arystoteles i renesans. Filozofia bytu Piotra Fonseki, KUL, Lublin 1995.
- Gryżenia K., Etyczne implikacje (nie)osobowego traktowania człowieka, „Forum Pedagogiczne” 2011, nr 2, s. 71–96.
- Gryżenia K., Spór o rolę utopii w wychowaniu, [w:] Pedagogika filozoficzna, t. 2: Tradycja i współczesność filozofii wychowania, red. S. Sztobryn, M. Miksza, Impuls, Kraków 2007, s. 223–232.
- Gryżenia K., Zagrożenia podmiotowości człowieka, „Logos i Ethos” 2011, nr 1(30), s. 215–234.
- Gutek G.L., Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, tłum. A. Kacmajor, A. Sulak, z postawami B. Śliwerskiego, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2003.
- Hadot P., Czym jest filozofia starożytna, tłum. P. Domański, Aletheia, Warszawa 2000.
- Idee pedagogiki filozoficznej, red. S. Sztobryn, B. Śliwerski, Uniwersytet Łódzki, Łódź 2003.
- Jaroszyński P., Meandry neoplatonizmu, „Człowiek w Kulturze” 2000, nr 13, s. 102–107.
- Jaroszyński P., Metafizyka czy ontologia? [prezentacja książki]:
<https://www.youtube.com/watch?v=XypxuJRFL84> [dostęp: 27.09.2018].
- Jaroszyński P., Metafizyka czy ontologia?, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2011; wyd. angielskie: *Metaphysics or Ontology?*, Brill, Leiden–Boston 2018.
- Kiereś B., U podstaw pedagogiki personalistycznej. Filozoficzny kontekst sporu o wychowanie, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2015.
- Kiereś H., Postmodernizm, „Powszechna Encyklopedia Filozofii”:
<http://www.ptta.pl/pef/pdf/p/postmodernizm.pdf> [dostęp: 7.09.2018].
- Kiereś H., Trzy socjalizmy. Tradycja łacińska wobec modernizmu i postmodernizmu, Lubelska Szkoła Filozofii Chrześcijańskiej, Lublin 2000.
- Krasnodębski M., Antropologia edukacji – wybrane aporie w świetle filozofii klasycznej, PWSZ, Głogów 2018.
- Krasnodębski M., Człowiek i paideia. Realistyczne podstawy filozofii wychowania, wyd. 2, Szkoła Wyższa Przymierza Rodzin, Warszawa 2009.
- Krasnodębski M., Idealizm, [w:] Encyklopedia Pedagogiczna XXI wieku, red. T. Pilch, Suplement, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2010.
- Krasnodębski M., Teoria osobowych relacji istnieniowych jako fundament rodziny w filozofii Mieczysława Gogacza, „Rocznik Tomistyczny” 2014, nr 3, s. 45–59.
- Krasnodębski M., Tomizm, [w:] Encyklopedia Pedagogiczna XXI wieku, t. 6, red. T. Pilch, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2007, s. 705–712.
- Krasnodębski Z., Upadek idei postępu, PIW, Warszawa 1991.
- Krąpiec M.A., Metafizyka, KUL, Lublin 1986.
- Ortega y Gasset J., Bunt mas, tłum. P. Niklewicz, Replika, Zakrzewo 2016.
- Platon, Fajdros, tłum. L. Regner, Antyk, Kęty 2002.

Reale G., Historia filozofii starożytnej, t. 4, tłum. E.I. Zieliński, KUL, Lublin 1999.

Starzyńska-Kościusko E., Koncepcja człowieka rzeczywistego. Z antropologii filozoficznej Bronisława Ferdynanda Trentowskiego, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn 2004.

Stefaniak Ł., Utopizm: źródła myślowe i konsekwencje cywilizacyjne, KUL, Lublin 2011.

Stępień A.B., Wstęp do filozofii, KUL, Lublin 2001.

Swieżawski S., Prawda i tajemnica. Pisma filozoficzne, Znak, Kraków 2007.

Szymańska-Kuta D., Z badań nad neoplatońską interpretacją rytu teurgicznego (De misteriis Jamblicha) – wokół zagadnienia działania, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego – Studia Religiologica” 2009, nr 42(MCCCX).

Tatarkiewicz W., Historia filozofii, t. 2, PWN, Warszawa 1990.

Wesoły M.A., Wokół najnowszych studiów nad Metafizyką Arystotelesa, [w:] O metafizyce Arystotelesa (Zagadnienia współczesnej metafizyki, t. 19), red. A. Maryniarczyk, N. Kunat, Z. Pańpuch, Polskie Towarzystwo Tomasza z Akwinu, Lublin 2017, s. 441–461.

Wojtyła K., Miłość i odpowiedzialność, KUL, Lublin 1986.

Woroniecki J., Katolicka etyka wychowawcza, t. 1, KUL, Lublin 1999.

Marcin Wasilewski O polskiej filozofii wychowania i terminologii pedagogicznej w dziełach Sebastiana Petrycego

Arystoteles, Etyka nikomachejska, t tłum. Sebastian Petrycy z Pilzna, oprac. H. Sułek, Hachette, Warszawa 2011.

Arystoteles, Polityka, tłum. Sebastian Petrycy z Pilzna, oprac. H. Sułek, t. 1–2, Hachette, Warszawa 2011.

Bańkowski A., Etymologiczny słownik języka polskiego, t. 1–2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.

Leniek J., Poglądy pedagogiczne Sebastiana Petrycego, nakładem autora, Kraków 1907.

Sebastian Petrycy z Pilzna, Pisma wybrane, oprac. W. Wąsik, t. 1: Przydatki do Etyki Arystotelesowej, t. 2: Przydatki do Ekonomiki i Polityki Arystotelesowej, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1956.

Sztobryn S., Historia wychowania, [w:] Pedagogika, t. 1: Podstawy nauk o wychowaniu, red. B. Śliwowski, Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne, Gdańsk 2006.

Uniwersalizm i regionalizm pedagogiki filozoficznej (seria wydawnicza Pedagogika Filozoficzna, t. 7), red. S. Sztobryn, D. Stępkowski, Wydawnictwo Naukowe Towarzystwa Pedagogiki Filozoficznej „Chowanna”, Łódź 2017, część III: Filozofia wychowania Wiktora Wąsika.

Wąsik W., Historia filozofii polskiej, t. 1: Scholastyka, Renesans, Oświecenie, t. 2: Romantyzm, Instytut Wydawniczy „Pax”, Warszawa 1959–1966.

Wąsik W., Sebastjan Petrycy z Pilzna i epoka. Ze studiów nad dziejami filozofji w Polsce i recepcją Arystotelesa, z. 1–3, b.w., Warszawa 1923–1935.

Wąsik W., System pedagogiczny Sebastiana Petrycego z Pilzna, Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa 1968.

Maria Kultaieva Intercultural discourse in the philosophy of education: Theoretical reflection between generality and singularities

Dietrich F., Ethik der Migranten. Zur Einführung, [in:] Ethik der Migranten, ed. F. Dietrich, Suhrkamp, Berlin 2017, pp. 9-29. <https://doi.org/10.2307/j.ctvdf082v.5>

Gutek G.L., Philosophical Alternatives in Education, Charles E. Merrill Publishing Company, Columbus 1974.

Hampe M., Welche Werte sind zentral für die europäische Lebensform, "Philosophie Magazin" 2016, no. 2, p. 58.

Höffe O., Koexistenz im Zeitalter der Globalisierung, "Information Philosophie" 2009, no. 5, pp. 7-22.

Honneth A., The Fragmental World of the Social: Essays in Social and Political Philosophy, ed. C.W. Wright, State University of New York Press, New York 1995.

Jeffcoat R., Ideologies and Multicultural Education, [in:] Education and Cultural Pluralism, ed. M. Craft, The Falmer Press, London 1984, pp. 161-189. <https://doi.org/10.4324/9781315393629-10>

Kultaieva M., The Education and its Deformations in the Contemporary Culture: A Contribution to the Actuality Th. W. Adorno's Theory of Half-Education, "Philosophy of Education" 2017, no. 1(20), pp. 153-195. <https://doi.org/10.31874/2309-1606-2017-20-1-153-195>

Power E.J., Philosophy of Education: Studies in Philosophies, Schooling and Educational Policies, Prentice-Hall, New Jersey 1982.

Reckwitz A., Die Gesellschaft der Singularitäten. Zum Strukturwandel der Moderne, Suhrkamp, Berlin 2017. https://doi.org/10.1007/978-3-658-21050-2_2

Sandkühler H.J., Kritik der Repräsentation. Einführung in die Theorie der Überzeugungen, der Wissenskulturen und des Wissens, Suhrkamp, Frankfurt am Main 2009.

Schäfer A., Einführung in die Erziehungsphilosophie, Belz Verlag, Mannheim-Basel 2005.

Sloterdijk P., Du mußt dein Leben ändern. Über Anthropotechniken, Suhrkamp, Frankfurt am Main 2009.

Stichweh R., Die Weltgesellschaft . Soziologische Analyse, Suhrkamp, Frankfurt am Main 2000.

Sweet W., The Project of Intercultural Philosophy, [in:] What is Intercultural Philosophy?, ed. W. Sweet, Cardinal Station, Washington 2014, pp. 1-19.

Treml A.K., Allgemeine Pädagogik. Grundlagen, Handlungsfelder und Perspektiven der Erziehung, Kohlhammer, Stuttgart 2000.

Welsch W., Vernunft . Die zeitgenössische Vernunft kritik und das Konzept der transversalen Vernunft , Suhrkamp, Frankfurt am Main 1996.

Marcin Rebes **The dialectic versus dialogical character of philosophy and its influence on the upbringing of younger generations**

Aristotle, *Metaphysics*, Books I–IX, trans. H. Tredennick, William Heinemann, London–New York 1933. <https://doi.org/10.4159/DLCL.aristotle-metaphysics.1933>

Arystoteles, *Dzieła zebrane*, vol. II, trans. K. Leśniak, A. Paciorek, L. Regner, P. Siwek, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999.

Dostoyevsky F., *Crime and Punishment*, trans. C. Garnett, Collier and Son Company, New York 1917; <https://archive.org/details/crimepunishment00dostuoft/page/n7> [accessed: 16.08.2019].

Eco U., *The Prague Cemetery*, trans. R. Dixon, Houghton Mifflin Harcourt, Boston–New York 2011.

Guardini R., *Der Gegensatz. Versuch zu einer Philosophie des Lebendig-Konkreten*, Matthias-Grunewald Verlag, Mainz 1925.

Hegel G.W.F., *Phänomenologie des Geistes*, Felix Meiner Verlag, Hamburg 2006.

Heidegger M., *Ontologia (hermeneutyka faktyczności)*, trans. M. Bonecki, J. Duraj, Wydawnictwo Rolewski, Toruń 2007.

Kant I., *The Groundwork for the Metaphysics of Morals*, trans. A.W. Wood, Yale University Press, New Haven–London 2002; http://www.inp.uw.edu.pl/mdsie/Political_Thought/Kant%20-%20groundwork%20for%20the%20metaphysics%20of%20morals%20with%20essays.pdf [accessed: 16.08.2019].

Levinas E., *Otherwise Than Being or Beyond Essence*, trans. A. Lingis, Duquesne University Press, Pittsburgh 2009.

Levinas E., *Totality and Infinity*, trans. A. Lingis, Duquesne University Press, Pittsburgh 1996.

Nietzsche F., *Z genealogii moralności*, trans. G. Sowiński, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2011.

Plato, *Theaetetus, Sophist*, trans. H.N. Fowler, William Heinemann, London 1961.

Platon, *Teajtet, [in:] Dialogi*, vol. II, trans. W. Witwicki, Wydawnictwo Antyk, Kęty 1999, pp. 323–430.

Saint John of the Cross, *The Dark Night of the Soul*, trans. G. Cunninghame Graham, John M. Watkins, London 1905.

Scheler M., *Formalism in Ethics and Non-Formal Ethics of Values*, trans. M.S. Frings, R.L. Funk, Northwestern University Press, Evanston 1973.

Scheler M., *Der Formalismus in der Ethik und die materiale Wertethik. Neuer Versuch der Grundlegung eines ethischen Personalismus*, Francke Verlag, Bern 1966.

Scheler M., *Resentyment a moralność*, trans. J. Galewicz, Czytelnik, Warszawa 1997.

Scheler M., *Über Ressentiment und moralisches Werturteil*, Verlag von Wilhelm Engelmann, Leipzig 1912.

Schelling F.W.J., *Filozoficzne badania nad istotą ludzkiej wolności i sprawami z tym związanymi*, trans. B. Baran, Inter Esse, Kraków 2003.

Św. Jan od Krzyża, Noc ciemna, "Bibliotheca Carmelitana," vol. III, trans. B. Smyrak, Wydawnictwo Karmelitów Bosych, Kraków 2013.

Tischner J., Etyka solidarności i homo sovieticus, Wydawnictwo Znak, Kraków 1992.

Tischner J., Fenomenologia świadomości egotycznej, [in:] Studia z filozofii świadomości, Instytut Myśli Józefa Tischnera, Kraków 2006, pp. 131–417.

Tischner J., Filozofia dramatu, Editions du dialogue société d'éditions internationales, Paris 1990.

Tischner J., Myślenie według wartości, Wydawnictwo Znak, Kraków 1993.

Tischner J., The Spirit of Solidarity, trans. M.B. Zaleski, B. Fiore, Harper and Row, San Francisco 1984.

Tischner J., Spór o istnienie człowieka, Wydawnictwo Znak, Kraków 1998.

Wojtyła K., The Acting Person, "Analecta Husserliana: The Yearbook of Phenomenological Research," vol. X, trans. A. Potocki, D. Reidel Publishing Company, Dordrecht–Boston–London 1979.

Wojtyła K., Osoba i czyn oraz inne studia antropologiczne, Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 1994.

Wojtyła K., Osoba: podmiot i wspólnota, [in:] Osoba i czyn oraz inne studia antropologiczne, Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 1994, pp. 371–414.

Wojtyła K., Participation or Alienation?, [in:] Person and Community: Selected Essays, trans. T. Sandok, Peter Lang, New York 1993, pp. 197–207.

Wojtyła K., The Person: Subject and Community, [in:] Person and Community: Selected Essays, trans. T. Sandok, Peter Lang, New York 1993, pp. 219–261.

Wojtyła K., Uczestnictwo czy alienacja?, [in:] Osoba i czyn oraz inne studia antropologiczne, Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 1994, pp. 445–461.

Zapolska G., The Morality of Mrs. Dulaska, trans. T. Murjas, Intellect Books, Bristol–Chicago 2007.

Zapolska G., Moralność pani Dulskiej, Tower Press, Gdańsk 2000.

Yevgen Kulyk **Designer competence is a component of the basic competency of future teachers of technologies**

Abusland T., Vocational Education and Training in Europe - United Kingdom, Cedefop ReferNet VET in Europe reports 2016, https://cumulus.cedefop.europa.eu/files/vetelib/2016/2016_CR_UK.pdf [accessed: 14.04.2020].

Arnesen A.-L., Lundahl L., Still Social and Democratic? Inclusive Education Policies in the Nordic Welfare States, "Scandinavian Journal of Educational Research" 2006, no. 3, pp. 285-300. <https://doi.org/10.1080/00313830600743316>

Arnold R., Münch J., Questions and Answers on the Dual System of Vocational Training in Germany, Federal Ministry of Education, Science, Research and Technology, Bonn 1996.

Billett S., Vocational Education: Purposes, Traditions and Prospects, Springer, Dordrecht 2011.
<https://doi.org/10.1007/978-94-007-1954-5>

Fylosofskiy entsyklopedycheskiy slovar, 2nd ed., ed. A.L. Hrekulova et al., Sov. entsyklopediya, Moskva 1989.

Grabowiec A., Kształcenie nauczycieli w Polsce - od przeszłości do terażniejszości, "IMIDZh Suchasnoho Pedahoha" 2017, no. 6, pp. 32-35.

Kautz T., Przegląd systemu kształcenia nauczycieli w Polsce w latach 1945-2010, "Zeszyty Naukowe Akademii Marynarki Wojennej" 2011, no. 2, pp. 87-202.

Kluczowe dane dotyczące nauczycieli i dyrektorów szkół w Europie. Raport Eurydice, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2013.

Magiera E., Kształcenie nauczycieli w Polsce w aspekcie historycznym, [in:] Nauczyciel wczesnej edukacji w teorii i praktyce edukacyjnej, ed. C. Hendryk, WSH TWP w Szczecinie, Szczecin 2013, pp. 11-46.

Mostepanenko M.V., Fylosofiya y metody nauchnoho poznanyia, Lenyzdat, Leningrad 1972.

Mykeshyna L.A., Metodolohiya sovremennoi nauky: ucheb. posoby, Prometei, Moskva 1991.

Sidorenko V., Kulyk Y., Zhernoklieiev I., Updating Technology in the Comprehensive Schools of Ukraine: Technology Education in New Perspectives, Stockholm Institute of Education Press, Stockholm 2005.

Smak M., Walczak D., Instytucjonalne uwarunkowania pracy nauczyciela, [in:] M. Herbst, J. Herczyński, M. Federowicz, M. Smak, D. Walczak, A. Wojciuk, Bilans zmian instytucjonalnych. Polska oświata w okresie transformacji, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2015, pp. 26-46.

Karolina Prymas-Jóźwiak **Opiekun spolegliwy w szkole. W stronę nowego rozumienia tutoring**

Burke P., Naoczność. Materiały wizualne jako świadectwa historyczne, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012.

Czekierda P., Czym jest tutoring?, [w:] Tutoring. Teoria, praktyka, studia przypadków, red. P. Czekierda, B. Fingas, M. Szala, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.

Fingas B., Fundamenty i źródła tutoring, [w:] Tutoring. Teoria, praktyka, studia przypadków, red. P. Czekierda, B. Fingas, M. Szala, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.

Kalińska E., Tutoring – nauczyciel i uczeń zupełnie inaczej. Rozmowa z Piotrem Czekierdą, „Edukacja Pomorska” lipiec–sierpień 2012, nr 53(4), s. 46; <https://cw.edu.pl/strefa/wywiad--o-tutoringu-piotrem-czekierda/> [dostęp: 17.09.2018].

Kelley T., Sztuka innowacji: lekcja kreatywności z doświadczeń czołowej amerykańskiej firmy projektowej, MT Biznes, Warszawa 2003.

Kotarbiński T., Drogi dociekań własnych, PWN, Warszawa 1986.

Kotarbiński T., Medytacje o życiu godziwym, Wiedza Powszechna, Warszawa 1986.

Kotarbiński T., Sprawność i błąd, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1970.

Kotarbiński T., Zagadnienie etyki niezależnej, „Kronika” 1956, nr 21;
<http://www.kulturaswiecka.pl/node/214> [dostęp: 17.09.2018].

Kwieciński Z., Przedmowa, [w:] Pedagogika, t. 1, red. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2014.

Miller D., Opiekun spolegliwy w koncepcji Tadeusza Kotarbińskiego, „Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria” 2006, nr 1(57).

Niemczuk-Kobosko M., Tutoring w 2 Społecznym Liceum Ogólnokształcącym w Warszawie – jak wdrażaliśmy tutoring, [w:] Tutoring. Teoria, praktyka, studia przypadków, red. P. Czekierda, B. Fingas, M. Szala, Wolters Kluwer, Warszawa 2015.

Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2003.

Sarnat-Ciastko A., Tutoring w polskiej szkole, Difin, Warszawa 2015.

Sztumski W., Blaski i cienie dobrej roboty, czyli czy Kotarbiński miał rację, [w:] „Sprawy Nauki”;
<http://www.sprawynauki.edu.pl/features/the-community/1935?task=view> [dostęp: 20.09.2018].

Szyling G., Obiektywizm i sprawiedliwość – (nie)wygodne kategorie szkolnego oceniania, [w:] Sprawcy i/lub ofiary działań pozornych w edukacji szkolnej, red. M. Dudzikowa, K. Knasiecka-Falberska, Impuls, Kraków 2013.

Andrzej Sztylka Etyka – pedagogika – prakseologia: refleksja z myśli Tadeusza Kotarbińskiego

Dąbrowska M. Szkice o Conradzie, wstęp, red. i przyp. E. Korzeniewska, Czytelnik, Warszawa 1974.

Encyklopedia Pedagogiczna, red. W. Pomykało, Fundacja Innowacja, Warszawa 1993.

Encyklopedia filozofii wychowania, red. S. Jedynek, J. Kojkoł, Oficyna Wydawnicza BRAN TA, Bydgoszcz 2009.

Filozofia współczesna t. 2, red. Z. Kuderowicz, Wiedza Powszechna, Warszawa 1983.

Humanizm, prakseologia, pedagogika. Materiały konferencji zorganizowanej dla upamiętnienia 100. rocznicy urodzin Tadeusza Kotarbińskiego, red. K. Doktor, E. Hajduk, Ossolineum, Wrocław 1989.

Kotarbiński T., Abecadło praktyczności, Wiedza Powszechna, Warszawa 1974.

Kotarbiński T., Hasło dobrej roboty, Wiedza Powszechna, Warszawa 1984.

Kotarbiński T., Medytacje o życiu godziwym, Wiedza Powszechna, Warszawa 1976.

Kotarbiński T., Myśli o ludziach i ludzkich sprawach, red. J. Kotarbińska, Ossolineum, Wrocław 1986.

Kotarbiński T., Prakseologia z punktu widzenia jej przydatności, [w:] Nauki filozoficzne współdziałające z pedagogiką, red. B. Suchodolski, Nasza Księgarnia, Warszawa 1966.

Kotarbiński T., Traktat o dobrej robocie, Ossolineum, Wrocław 1975.

Kotarbiński T., Sprawność i błąd – z myślą o dobrej robocie nauczyciela, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1970.

Mysłakowski Z., O kulturze współżycia. Rozważania i propozycje, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1969.

Ossowska M., Normy moralne. Próba systematyzacji, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1985.

Ossowska M., Podstawy nauki o moralności, Ossolineum, Wrocław 1994.

Poplucz J., Organizacja czynności nauczycielskich. Zastosowanie teorii czynności i prakseologii do pedagogiki, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1978.

Pszczółowski T., Prakseologiczne sposoby usprawniania pracy, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1969.

Pszczółowski T., Umiejętność przekonywania i dyskusji, Wiedza Powszechna, Warszawa 1974.

Rudniański J., O dobrym wychowaniu i kształceniu, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1981.

Suchodolski B., Wychowanie moralno-społeczne, Nasza Księgarnia, Warszawa 1947.

Suchodolski B., O program świeckiego wychowania moralnego, Nasza Księgarnia, Warszawa 1961.

Sztylka A., Etyczny wymiar sprawstwa w Tadeusza Kotarbińskiego koncepcji czynu, „Prakseologia i Zarządzanie – Zeszyty Naukowe Towarzystwa Naukowego Prakseologii” 2015, 2, s. 69–79, www.tnp.edu.pl/files/2a_2015_PRAKSEOLOGIA_I_ZARZADZANIE.pdf [dostęp: 30.01.2019].

Touraine A., Myśleć inaczej, tłum. M. Byliniak, wstęp P. Kuczyński, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2011.

Rafał Marcin Leszczyński **Tadeusz Kotarbiński o filozofii i wychowaniu**

Augustynek Z., Zdarzenia, rzeczy, procesy, [w:] Co istnieje? Antologia tekstów ontologicznych z komentarzami, t. 1, red. J.J. Jadacki, T. Bigaj, A. Lissowska, Wydawnictwo Petit, Warszawa 1996, s. 248–262.

Banajski R., Społegliwe opiekuństwo jako moralne wyzwanie współczesności, [w:] Myśl Tadeusza Kotarbińskiego i jej współczesna recepcja, red. R. Banajski, W. Gacparski, A. Lewicka-Strzałecka, Polska Akademia Nauk: Towarzystwo Naukowe Prakseologii, Warszawa 2006, s. 92–98.

Borzym S., Filozofia polska 1900–1950, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1991.

Brzozowska A., Człowiek etyczny Tadeusza Kotarbińskiego, „Parerga” 2007, nr 1, s. 21–29. Brzuska B., „Zagrożone bastiony humaniorów”. Profesor Tadeusz Kotarbiński o kształceniu klasycznym i wychowaniu porządnego człowieka, [w:] Głosy filologiczno-filozoficzne: na marginesie prac Profesora Juliusza Domańskiego w osiemdziesiątą piątą rocznicę jego urodzin, red. J. Kwapisz, W. Olszaniec, Uniwersytet Warszawski, Wydawnictwo Naukowe Sub Lupa, Warszawa 2012, s. 381–399.

Grygianiec M., Aksjomatyczna rekonstrukcja reizmu według Cz. Lejewskiego, „Filozofia Nauki” 2001, R. 9, nr 4, s. 5–17.

- Grygianiec M., Reistyczna koncepcja czasu, „Filozofia Nauki” 2004, R. 12, nr 2, s. 111–126.
- Grygianiec M., Reizm liberalny, „Filozofia Nauki” 2003, R. 11, nr 2, s. 5–22.
- Hempoliński M., Materializm współczesny – materia i świadomość, konkrety i uniwersalia, [w:] *Ontologia. Antologia tekstów filozoficznych*, red. M. Hempoliński, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1994, s. 172–175.
- Hessen S., *Pisma pomniejsze*, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 1997.
- Jakubiak M. B., *Tadeusz Kotarbiński*, Krajowa Agencja Wydawnicza, Warszawa 1987.
- Jaworski M., *Tadeusz Kotarbiński*, Wydawnictwo Interpress, Warszawa 1971.
- Karczewski L., Tadeusza Kotarbińskiego ideał opiekuna spolegliwego i orientalny ideał bodhisattwy, [w:] *Myśl Tadeusza Kotarbińskiego i jej współczesna recepcja*, red. R. Banajski, W. Gacparski, A. Lewicka-Strzałecka, Polska Akademia Nauk: Towarzystwo Naukowe Prakseologii, Warszawa 2006, s. 112–117.
- Kaźmierska K., Waniek K., Zysiak A., *Opowiedzieć Uniwersytet. Łódź akademicka w biografjach wpisanych w losy Uniwersytetu Łódzkiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016.
<https://doi.org/10.18778/8088-285-0>
- Kolarzowski J., Supremacja prawdy: filozofia Tadeusza Kotarbińskiego w poszukiwaniu wspólnego fundamentu dla reizmu i etyki niezależnej, [w:] *Myśl Tadeusza Kotarbińskiego i jej współczesna recepcja*, red. R. Banajski, W. Gacparski, A. Lewicka-Strzałecka, Polska Akademia Nauk: Towarzystwo Naukowe Prakseologii, Warszawa 2006, s. 27–34.
- Kotarbiński T., *Analiza materializmu*, [w:] *tenże, Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk*, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 117–120.
- Kotarbiński T., *Dobra robota w filozofii*, [w:] *tenże, Myśli o ludziach i ludzkich sprawach*, Ossolineum, Wrocław 1986, s. 3–7.
- Kotarbiński T., *Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk*, Ossolineum, Wrocław–Warszawa 1990.
- Kotarbiński T., *Filozof*, [w:] *tenże, Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk*, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 57–67.
- Kotarbiński T., *Filozofia w szkole laickiej*, [w:] *tenże, Myśli o ludziach i ludzkich sprawach*, Ossolineum, Wrocław 1986, s. 70–73.
- Kotarbiński K., *Franciszek Brentano jako reista*, „*Studia Filozoficzne*” 1967, nr 2, s. 31–43.
- Kotarbiński T., *Główny postulat pracowników naukowych szkoły wyższej*, [w:] *tenże, Myśli o ludziach i ludzkich sprawach*, Ossolineum, Wrocław 1986, s. 51–52.
- Kotarbiński T., *Humanistyka bez hipostaz*, [w:] *tenże, Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk*, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 159–169.
- Kotarbiński T., *Jak i dlaczego powstała etyka niezależna z wzorcem naczelnym spolegliwego opiekuna?*, [w:] *tenże, Pisma etyczne*, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 194–195.

- Kotarbiński T., Jak zacząłem filozofować, jak filozofuję i jak innym radzę to czynić, [w:] tenże, *Sprawność i błąd. (Z myślą o dobrej robocie nauczyciela)*, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1966, s. 26–33.
- Kotarbiński T., Kurs logiki dla prawników, [w:] tenże, *Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk*, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 273–433.
- Kotarbiński T., Medytacje o życiu godziwym, [w:] tenże, *Pisma etyczne*, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 361–420.
- Kotarbiński T., Myśli o nauce, [w:] tenże, *Sprawność i błąd. (Z myślą o dobrej robocie nauczyciela)*, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1966, s. 53–65.
- Kotarbiński T., Nauczyciele sztuki nauczania, [w:] *Sprawność i błąd. (Z myślą o dobrej robocie nauczyciela)*, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1966, s. 11–20.
- Kotarbiński T., Niektóre postulaty humanistyki, [w:] tenże, *Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk*, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 68–76.
- Kotarbiński T., Odpowiedź, [w:] tenże, *Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk*, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 170–182.
- Kotarbiński T., O istocie oceny etycznej, [w:] tenże, *Pisma etyczne*, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 106–110.
- Kotarbiński T., O postawie reistycznej, czyli konkretystycznej, [w:] tenże, *Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk*, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 149–158.
- Kotarbiński T., O różnych znaczeniach słowa „materializm”, [w:] tenże, *Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk*, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 121–131.
- Kotarbiński T., O szkole laickiej, [w:] tenże, *Myśli o ludziach i ludzkich sprawach*, Ossolineum, Wrocław 1986, s. 104–107.
- Kotarbiński T., O urabianiu poglądów na świat i życie, [w:] tenże, *Pisma etyczne*, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 104–105.
- Kotarbiński T., Podstawowy postulat konkretyzmu, [w:] tenże, *Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk*, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 209–217.
- Kotarbiński T., Problematyka dobrej roboty w dziedzinie wychowania, szkolnictwa i oświaty, [w:] tenże, *Sprawność i błąd. (Z myślą o dobrej robocie nauczyciela)*, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1966, s. 192–196.
- Kotarbiński T., Problematyka etyki niezależnej (1), [w:] tenże, *Pisma etyczne*, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 164–169.
- Kotarbiński T., Problematyka etyki niezależnej (2), [w:] tenże, *Pisma etyczne*, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 170–178.
- Kotarbiński T., Próba charakterystyki oceny etycznej, [w:] tenże, *Pisma etyczne*, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 115–123.
- Kotarbiński T., Przemiany obyczajowe dwudziestolecia, [w:] tenże, *Pisma etyczne*, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 311–313.

- Kotarbiński T., Przykład indywidualny kształtowania się postawy wolnomyślicielskiej, [w:] tenże, Pisma etyczne, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 203–208.
- Kotarbiński T., Quod bonum, felix, faustum fortunatumque sit, [w:] tenże, Pisma etyczne, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 463–464.
- Kotarbiński T., Realizm praktyczny (1), [w:] tenże, Pisma etyczne, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 124–133.
- Kotarbiński T., Reizm: problemy i perspektywy rozwoju, [w:] tenże, Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 218–232.
- Kotarbiński T., Sergiusza Hessena idee wychowawcze, [w:] tenże, Myśli o ludziach i ludzkich sprawach, Ossolineum, Wrocław 1986, s. 213–215.
- Kotarbiński T., Słowo wstępne do książki Ludwika Krzywickiego „Takimi będą drogi wasze” (Sic itur ad virtutem), [w:] tenże, Pisma etyczne, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 481–483.
- Kotarbiński T., Sprawa istnienia przedmiotów idealnych, [w:] tenże, Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 101–116.
- Kotarbiński T., Strzępy wspomnień z bojkotowych czasów, [w:] Nasza walka o szkołę polską 1901–1917, t. 2, red. B. Nawroczyński, Nasza Księgarnia, Warszawa–Lwów 1934, s. 431–440.
- Kotarbiński T., Sztandarowe hasła, [w:] tenże, Myśli o ludziach i ludzkich sprawach, Ossolineum, Wrocław 1986, s. 46–50.
- Kotarbiński T., Tezy etyki niezależnej, [w:] tenże, Pisma etyczne, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 196–197.
- Kotarbiński T., Tezy w sprawie podniesienia etyki osobistej i moralności w społeczeństwie polskim, [w:] tenże, Pisma etyczne, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 286–289.
- Kotarbiński T., Utylitaryzm a etyka litości, [w:] tenże, Pisma etyczne, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 85–88.
- Kotarbiński T., Uwagi na temat reizmu, [w:] tenże, Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 132–136.
- Kotarbiński T., Wiktor Chrupek. O reformę wychowania moralnego w naszej szkole, [w:] tenże, Pisma etyczne, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 507–510.
- Kotarbiński T., Wychowanie i nauczanie, [w:] tenże, Pisma etyczne, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 296–300.
- Kotarbiński T., Wychowanie moralne w programie socjalistycznym, [w:] tenże, Pisma etyczne, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 301–310.
- Kotarbiński T., Wypowiedź w dyskusji o etyce zawodowej, [w:] tenże, Pisma etyczne, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 467–469.
- Kotarbiński T., Wyróżnione zagadnienie, [w:] tenże, Myśli o ludziach i ludzkich sprawach, Ossolineum, Wrocław 1986, s. 74–75.
- Kotarbiński T., Zasadnicze myśli pansomatyzmu, [w:] tenże, Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 139–148.

- Kotarbiński T., Zagadnienia etyki niezależnej, [w:] tenże, Pisma etyczne, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 140–149.
- Kotarbiński T., Zasady etyki niezależnej, [w:] tenże, Pisma etyczne, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 185–193.
- Kotarbiński T., Zasady reizmu, [w:] tenże, *Ontologia, teoria poznania i metodologia nauk*, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1993, s. 137–138.
- Lejewski Cz., O dramatycznej fazie rozwojowej pansomatyzmu Kotarbińskiego, „*Filozofia Nauki*” 1994, R. 2, nr 1, s. 23–36.
- Leszczyński R.M., Czas człowieka z perspektywy ontologii reizmu pansomatycznego, [w:] *Biografia i badanie biografii, t. 5: Czas i miejsca w biografii. Aspekty edukacyjne*, red. E. Dubas, A. Gutowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017, s. 49–62.
- Leszczyński R.M., *Główne problemy i kierunki w filozofii*, Wydawnictwo Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej, Warszawa 2010.
- Leszczyński R.M., Οι κυριότερες θεωρίες πανσωματισμού του Tadeusz Kotarbiński, „*Parerga*” 2007, nr 1, s. 5–11.
- Lewicka-Strzałecka A., Tadeusza Kotarbińskiego wzorzec wychowania i cnót nauczycielskich, [w:] *Myśl Tadeusza Kotarbińskiego i jej współczesna recepcja*, red. R. Banajski, W. Gacparski, A. Lewicka-Strzałecka, Polska Akademia Nauk: Towarzystwo Naukowe Prakseologii, Warszawa 2006, s. 85–91.
- Pelc J., Przedmowa, [w:] T. Kotarbiński, *Myśli o ludziach i ludzkich sprawach*, Ossolineum, Wrocław 1986, s. IX–XXIII.
- Pelc J., Tadeusz Kotarbiński (1886–1981), [w:] *Wielcy filozofowie polscy. Sześć studiów*, red. A. Majkowska-Sztange, IFiS PAN, Warszawa 1997, s. 31–54.
- Podrez E., Etyka Kotarbińskiego w oczach jego krytyków, [w:] *Myśl Tadeusza Kotarbińskiego i jej współczesna recepcja*, red. R. Banajski, W. Gacparski, A. Lewicka-Strzałecka, Polska Akademia Nauk: Towarzystwo Naukowe Prakseologii, Warszawa 2006, s. 107–111.
- Przedpełski B., Inspiracje Dekalogu w laickiej etyce niezależnej Tadeusza Kotarbińskiego, „*Rocznik Teologiczny*” 2003, nr 45, z. 2, s. 105–112.
- Przełęcki M., Argumentacja reisty, „*Filozofia Nauki*” 1993, R. 1, nr 2–3, s. 347–364.
- Rozmowa Aleksandra Małachowskiego z Tadeuszem Kotarbińskim, [w:] T. Kotarbiński, *Myśli o ludziach i ludzkich sprawach*, Ossolineum, Wrocław 1986, s. 28–35.
- Smoczyński P. J., Przedmowa, [w:] T. Kotarbiński, *Pisma etyczne*, red. P.J. Smoczyński, Ossolineum, Wrocław 1987, s. 9–21.
- Stankiewicz Z., Nieznana korespondencja Tadeusza Kotarbińskiego, „*Parerga*” 2007, nr 1, s. 47–69.
- Woleński J., *Kotarbiński, Wiedza Powszechna*, Warszawa 1990.
- Woleński J., Reizm jako naturalizm, [w:] *Myśl Tadeusza Kotarbińskiego i jej współczesna recepcja*, red. R. Banajski, W. Gacparski, A. Lewicka-Strzałecka, Polska Akademia Nauk: Towarzystwo Naukowe Prakseologii, Warszawa 2006, s. 20–25.

Danuta Anna Michałowska **Poglądy Tadeusza Kotarbińskiego – inspiracje dla współczesnej filozofii edukacji w społeczeństwie demokratycznym**

Habermas J., Philosophical Notes on Moral Judgment Theory, [w:] Moral Judgments and Social Education, red. G. Lind, H.A. Hartmann, R. Wakenhut, Transaction Publishers, New Brunswick and London 1981/2010, s. 3–20.

Galston W.A., Cele Liberalizmu, tłum. A. Pawelec, Znak, Kraków 1999, s. 242–245.

Ilska P., Fonoholizm – skala zjawiska wśród polskich nastolatków, <http://www.uzaleznienia--behawioralne.pl/raporty-z-badan/fonoholizm-skala-zjawiska-wsrod-polskich-nastolatkow/> [dostęp: 10.02.2019].

Jarczyńska J., Orzechowska A., Siecihoizm i fonoholizm zagrożeniem współczesnej młodzieży, [w:] Uzależnienia behawioralne i zachowania problemowe młodzieży. Teoria. Diagnoza. Profilaktyka. Terapia, red. J. Jarczyńska, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2014, s. 121–146. Kotarbiński T., Medytacje o życiu godziwym, Wiedza Powszechna, Warszawa 1967.

Kotarbiński T., Studia z zakresu filozofii, etyki i nauk społecznych, Ossolineum, Wrocław 1970.

Kotarbiński T., Traktat o dobrej robocie, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków, wyd. IV, 1965.

Kotarbiński T., Wypowiedź na temat prawdy i na temat patriotyzmu., [w:] tenże, Myśli o ludziach i ludzkich sprawach, red. J. Kotarbińska, Ossolineum, Wrocław 1986, s. 124–125.

Kotarbiński T., Zgodliwe współdziałanie, [w:] tenże, Studia z zakresu filozofii, etyki i nauk społecznych, „Nowa Szkoła” 1957, s. 191–193.

Kotarbiński T., Życ zacnie, Nasza Księgarnia, Warszawa 1989.

Lelonek-Kuleta B., Uzależnienia behawioralne – podstawy teoretyczne, [w:] Uzależnienia behawioralne i zachowania problemowe młodzieży. Teoria. Diagnoza. Profilaktyka. Terapia, red. J. Jarczyńska, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2014, s. 15–29.

Nałogowe korzystanie z telefonów komórkowych. Szczegółowa charakterystyka zjawiska fonoholizmu w Polsce. Raport z badań, <https://dbamomojasieg.com/wp-content/uploads/2016/04/Nałogowe-korzystanie-z-telefonow-komorkowych.pdf> [dostęp: 10.02.2019].

McLaughlin T.H., Citizenship, diversity and education: a philosophical perspective, „Journal of Moral Education” 1992, t. 21, nr 3, s. 235–251. <https://doi.org/10.1080/0305724920210307>

Nowak E., Demokracja zaczyna się w umyśle. Rozwijając osobowość demokratyczną, „Principia” 2013, t. LVII–LVIII, s. 397–421.

Nowak E., Cern K.M., Juchacz P.W., Przedmowa do tomu zbiorowego, [w:] Edukacja demokratyczna, red. E. Nowak, K.M. Cern, P.W. Juchacz, Wydawnicwo Naukowe IF UAM, CoOpera, Poznań 2009.

Strona internetowa kampanii It can wait – <https://www.itcanwait.com/pledge> [dostęp: 10.02.2019].

Uzależnienia behawioralne i zachowania problemowe młodzieży. Teoria. Diagnoza. Profilaktyka. Terapia, red. J. Jarczyńska, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2014.

Uzależnienia behawioralne – fonoholizm. <file:///C:/Users/Dana/Downloads/Fonoholizm-wsrodpolskiej-młodzieży-Fundacja-Dom-Nadziei.pdf>, <https://www.domnadziei.pl/materialy-edukacyjne/> [dostęp: 10.02.2019].

Alicja Żywczok **„Człowiek porządny” – ideał wychowania moralnego. Na kanwie rozważań etycznych Tadeusza Kotarbińskiego**

Dudek J., Etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego, Zielona Góra 1997.

Inny słownik języka polskiego PWN. P-Ż, red. M. Bańko, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa 2017.

Kotarbiński T., Dzieła wszystkie. Prakseologia, część 1, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław-Warszawa-Kraków 1999.

Kotarbiński T., Ideały, "Wiedza i Życie" 1934, nr 6-7, s. 449-458.
<https://doi.org/10.1086/physzool.7.3.30152881>

Kotarbiński T., Istota oceny etycznej, "Etyka" 1966, nr 1 (przedruk), s. 7-12.

Kotarbiński T., Kultura filozoficzna, "Wiedza i Życie" 1935, nr 6.

Kotarbiński T., Medytacje o życiu godziwym, Wiedza Powszechna, Warszawa 1985.

Kotarbiński T., Mistrzostwo i humanizm. Rozmowa "Studiów Filozoficznych" z profesorem Tadeuszem Kotarbińskim, [w:] tenże, Myśli o ludziach i ludzkich sprawach, red. J. Kotarbińska, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław 1986, s. 334-345.

Kotarbiński T., O tak zwanej miłości bliźniego, [w:] tenże, Pisma etyczne, red. J.P. Smoczyński, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków 1987.

Kotarbiński T., Próba charakterystyki oceny etycznej, "Etyka" 1988, nr 24, s. 7-17.
<https://doi.org/10.14394/etyka.731>

Kotarbiński T., Sprawy sumienia, "Książka i Wiedza", Warszawa 1956.

Kotarbiński T., Tezy w sprawie podniesienia etyki osobistej i moralności w społeczeństwie polskim, [w:] tenże, Myśli o ludziach i ludzkich sprawach, red. J. Kotarbińska, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, Wrocław 1986, s. 151-155.

Kotarbiński T., Trzy główne problemy, [w:] tenże, Medytacje o życiu godziwym, Wiedza Powszechna, Warszawa 1985, s. 13-17.

Kotarbiński T., Utylitaryzm a etyka litości, "Nowe Tory" 1914, nr 1-2.

Kotarbiński T., Utylitaryzm w etyce Milla i Spencera, Akademia Umiejętności, Kraków 1915.

Kotarbiński T., Zgodliwe współdziałanie, "Od Nowa" 1957, nr 2.

Ossowska M., Ethos rycerski i jego odmiany, PWN, Warszawa 1986.

Tulibacki W., Tadeusza Kotarbińskiego propozycja etyki niezależnej, [w:] Człowiek i wartości moralne. Studia z dziejów polskiej niezależnej myśli etycznej, red. Z.J. Czarnecki, S. Soldenhoff, Wydawnictwo Lubelskie, Lublin 1989, s. 231-257.

Żywczok A., Filozoficzne korzenie pedagogiki radości, Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków 2000.

Żywczoł A., Wychować człowieka prawdomównego. Koncepcje, badania naukowe, wdrożenia, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2016.

Sławomir Sztobryn **Projekt antropagogii. Przestanki filozofii wychowania Kotarbińskiego**

Buksik D., Wybrane psychologiczne teorie rozwoju moralnego, „Seminare. Poszukiwania Naukowe” 1997, nr 13.

Hejnicka-Bezwińska T., Kulturowe uwarunkowania włączenia pedagogiki w zakres zainteresowań Szkoły Lwowsko-Warszawskiej, <https://repozytorium.ukw.edu.pl/bitstream/handle/item/1681/Teresa%20Hejnicka%20Bezwinska%20Kulturowe%20uwarunkowania%20wlaczenia%20pedagogiki%20w%20zakres%20zainteresowan%20Szkoły%20Lwowsko%20Warszawskiej.pdf?sequence=4&isAllowed=y> [dostęp: 19.01.2019].

Kosyło P., Krytyka irracjonalizmu w Szkole Lwowsko-Warszawskiej i jej pedagogiczny wyraz, <https://repozytorium.ukw.edu.pl/bitstream/handle/item/1679/Piotr%20Kosylo%20Krytyka%20irracjonalizmu%20w%20Szkole%20Lwowsko%20Warszawskiej%20i%20jej%20pedagogiczny%20wyraz.pdf?sequence=4&isAllowed=y> [dostęp: 19.01.2019].

Kotarbiński T., Drogi dociekań własnych. Fragmenty filozoficzne, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1986.

Kotarbiński T., Historia filozofii, [w:] tenże, Dzieła wszystkie, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław–Warszawa–Kraków 1995.

Kotarbiński T., Medytacje o życiu godziwym, Wiedza Powszechna, Warszawa 1986.

Kotarbiński T., Myśli o ludziach i ludzkich sprawach, red. J. Kotarbińska, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1986.

Kotarbiński T., Perspektywy myśli pedagogicznej, „Studia Filozoficzne” 1970, nr 1, s. 4.

Kotarbiński T., Wychowanie i nauczanie, „Polityka” 1973, nr 2(223).

Kotarbiński T., Zasady etyki niezależnej, „Studia Filozoficzne” 1958, nr 1, s. 5.

Kotarbiński T., Infeld L., Russell B., Religia i ja, Książka i Wiedza, Warszawa 1981, s. 7–18.

Kunowski S., Podstawy pedagogiki współczesnej, wyd. 2, Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 1993

Kwieciński Z., Pedagogizm – wariacje wokół rozumienia kategorii, [w:] <https://repozytorium.ukw.edu.pl/bitstream/handle/item/582/Zbigniew%20Kwiecinski%20Pedagogizm%20wariacje%20wokol%20rozumienia%20kategorii.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [dostęp: 19.01.2019].

Rembierz M., Ethos edukacji i jej filozoficzny logos. Elementy filozofii edukacji w dociekaniach Tadeusza Kotarbińskiego, „Studia z Filozofii Polskiej” 2008, t. 2, s. 341–342.

Smołański A., Paradygmaty i historiozofia pedagogiki, Teson Agencja Poligraficzno-Wydawnicza Tekieli Andrzej, Wrocław 2009.

Zientkowski P., Elementy pedagogiczne w poezji Tadeusza Kotarbińskiego,
<https://repozytorium.ukw.edu.pl/bitstream/handle/item/1676/Przemyslaw%20Zientkowski%20Elementy%20pedagogiczne%20w%20poezji%20Tadeusza%20Kotarbinskiego.pdf?sequence=4&isAllowed=y> [dostęp: 19.01.2019].